

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียน
ในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1

เปี่ยมศิริ ทิววงศ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 162 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยวิธีวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 3 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดได้ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.946 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในแต่ละด้านวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเที่ยงแบบมาตรฐาน (S.D) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test)การเปรียบเทียบความ

คิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Schaffe

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านศีลและด้านสมาธิไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านปัญญาพบมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-15 ปี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านศีล ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไปมีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-15 ปี และด้านปัญญา ครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนด้านปัญญามากกว่าครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 10-15 ปี

คำสำคัญ

ความคิดเห็น, พฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิถีพุทธ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้ระบุไว้ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, หน้า 3) จากสภาพสังคมไทยในอดีตที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย กล่าวคือมีการอยู่ร่วมกันเป็นลักษณะครอบครัวใหญ่ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ลูกหลาน โดยมีญาติผู้ใหญ่ให้การอบรมสั่งสอน คอยดูแล จัดเกลาให้เป็นลูกที่ดีของครอบครัวตามค่านิยมความเชื่อวัฒนธรรมแบบไทย เพื่อให้ลูกหลานเป็นคนดีในทุกๆ ด้าน ได้แก่ ทางด้านกาย การดูแลร่างกายและการแต่งกาย สะอาดเรียบร้อย การดำรงชีวิตอย่างเกื้อกูลสิ่งแวดล้อม ในด้านศีลธรรมได้มีการอบรมให้มีศีลห้าเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีวินัย ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา สามารถพึ่งตนเองได้ หรือทำงานเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต ทางด้านจิตใจ ให้มีความกตัญญูรู้คุณ ตอบแทนคุณ มีจิตใจเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันต่อกัน ทำงานและเรียนรู้อย่างตั้งใจ อดทน ขยันหมั่นเพียร มีสุขภาพจิตดี แจ่มใส ร่าเริงเบิกบาน ในด้านปัญญานั้นได้อบรมให้มีศรัทธาและความเข้าใจที่ถูกต้องในพระรัตนตรัย รู้บาป-บุญ คุณ-โทษ ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา แสวงหาความจริง และใฝ่สร้างสรรค์พัฒนางานอยู่เสมอ รู้เท่าทัน แก้ไขปัญหาชีวิตและการทำงานได้ด้วยสติปัญญา อีกทั้งคอยดูแลเผื่อระวังให้คำแนะนำ ช่วยเหลือที่ถูกต้อง ให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้เสรีภาพตามความเหมาะสมในขอบเขตไม่ปล่อยปละละเลยจนเกินไป สภาพปัจจุบัน สังคมไทยกำลังเผชิญกับสภาพปัญหาที่มาจากด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่ส่งผลกระทบต่อการแสดงออกและพฤติกรรมของผู้คนทั้งผู้ใหญ่และเยาวชนที่มีความเบี่ยงเบนจากที่เคยพบ อันเป็นผลมาจากแนวทางที่เป็นเงื่อนไขในการพัฒนาประเทศ ที่มุ่งพัฒนาชาติสู่ความทันสมัย เป็นหลัก เน้นการพึ่งพา การนำเข้า การบริโภคนิยม และกระแสนิยม ซึ่งจะต้องเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงตัวเองอยู่ตลอดเวลา สังคมไทยต้องวิ่งตามไปอย่างอ่อนล้า และอยู่ในสภาพที่ “มีความทันสมัย แต่ไม่พัฒนา” เพราะขาดการสร้างปัญญา ขาดจุดยืนทางวัฒนธรรม และละเลยภูมิปัญญาไทย ทำให้เกิดภาวะ “แลหน้าไม่แลหลัง” ที่มีรากเหง้าของการเป็นสังคมพุทธ การที่กระทรวงศึกษาธิการกลับมา

สนใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ จึงเป็นสิ่งที่ดีที่จะทำให้มีการฟื้นฟู ภูมิปัญญาไทยกลับมา และช่วยผลักดันแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้เคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โรงเรียนวิถีพุทธเป็นแนวทางการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา คือ หลักศีล สมาธิ และปัญญานั้นไม่ใช่ของใหม่แต่อย่างใดหากแต่เป็นมรดกทางสังคมไทยที่มี อยู่แต่เดิม โรงเรียนวิถีพุทธเป็นโรงเรียนรูปแบบใหม่ 1 ใน 5 ดังนี้ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนใน กำกับของรัฐ โรงเรียนสองภาษา โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โรงเรียนต้นแบบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ลักษณะที่กำหนดให้มีขึ้นในโรงเรียนปกติ โดยมี จุดเน้นที่การพัฒนาจิตวิญญาณเป็นการเรียนรู้รากเหง้าของภูมิปัญญาไทย คือ หลักธรรม พระพุทธศาสนาอันทรงคุณค่า ให้ผสมผสานกับการปฏิรูปการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก, หน้า 1) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้ และคุณธรรม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 22 และ 23 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข, หน้า 11) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่การ พัฒนาผู้เรียนโดยยึดหลักธรรมชาติของมนุษย์ การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข โดยการส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้เจริญงอกงามตามหลักแห่งปัญญาคุณธรรม 4 ประการ คือ การอยู่ใกล้ชิดคนดี การเอา ใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี การมีกระบวนการคิดวิเคราะห์พิจารณาหา เหตุผลที่ได้อย่างถูกวิธี และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สำนัก พัฒนาวัดกรรมการจัดการศึกษาได้จัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธเพื่อ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ โดยใช้ หลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างบูรณาการ ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการพัฒนา “การกินอยู่ ดู ฟังเป็น” คือ มีปัญญารู้เข้าใจในคุณค่าแท้ ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงหาปัญญา และมี วัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานการดำเนินชีวิต โดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตรในการ พัฒนา โดยเสนอแนวคิดเบื้องต้นของการจัดสภาพในสถานศึกษาที่เหมาะสมของการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธไว้ 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก, หน้า 16) การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธโดยการนำหลักไตรสิกขามานบูรณาการเข้ากับชีวิตประจำวัน และสาระวิชาตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจ และวางแผนการ พัฒนาอย่างชัดเจน ตลอดจนปฏิบัติให้ถูกต้อง เพราะเป็นหลักการบริหารที่จะครอบคลุมและ สัมพันธ์งานทุกด้านของโรงเรียน อันนำสู่มาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษา

ของชาติ มาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับการศึกษา และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ ส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 16) จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมา ทั้งหมดผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิธีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน โรงเรียนวิธีพุทธในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้งานเกิด ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจ ภาคภูมิใจ ได้พัฒนาด้านจิตใจให้สูงขึ้น ตามหลักไตรสิกขา และปฏิบัติตามแนวโรงเรียนวิธี พุทธ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิธีพุทธของ ผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิธี พุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

สมมุติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม กรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิธีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 286 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คิดจากประชากร โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie,RV and Morgan,D.W. ได้กลุ่มตัวอย่าง 162 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น เพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมของการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของ พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้แก่ 1) ศีล 2) สมาธิ 3) ปัญญา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1
2. ทราบความแตกต่างของพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1
3. นำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธในโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามรายการ (Check list) คือเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิธีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีการพิจารณา 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยข้อคำถามครอบคลุมลักษณะพฤติกรรมของการบริหารงาน โดยใช้รูปแบบวิธีพุทธ 3 ด้านจำนวน 38 ข้อ ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 ศีล	จำนวน	17 ข้อ
---------------	-------	--------

ด้านที่ 2 สมာธิ	จำนวน	9 ข้อ
-----------------	-------	-------

ด้านที่ 3 ปัญญา	จำนวน	12 ข้อ
-----------------	-------	--------

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยให้เขียนข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และพบความแตกต่างได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-15 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์การปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไปตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบดังนี้

2.1 ด้านศีล พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ในด้านศีล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการยอมรับในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นข้างหน้า รองลงมาคือผู้บริหารมีการรักษากายให้เรียบร้อย และผู้บริหารมีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารเป็นที่พอใจรักใคร่ของบุคลากรทั่วไป

2.2 ด้านสมาธิ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ในด้านสมาธิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการใช้สมาธิในการพิจารณาในการทำงานต่างๆ รองลงมาคือผู้บริหารมีจิตใจกำหนดในการทำงานให้แน่วแน่ และผู้บริหารมีการไม่ยินดียินร้ายสิ่งที่มากระทบต่อองค์กร ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการฝึกสมาธิอยู่ประจำ

2.3 ด้านปัญญา พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ในด้านปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการเพิ่มเติม ปัญญาอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือผู้บริหารมีการรู้จักใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ ผู้บริหารมีความรู้ในสิ่งที่ควรรู้ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการอบรม จิตใจและการเจริญภาวนา

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านศีลและด้านสมาธิไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านปัญญาพบที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe พบว่า โดยภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-15 ปี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านศีล ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไปมีความเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-15 ปี และด้านปัญญา ครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนด้านปัญญามากกว่าครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 10-15 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าควรนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านสมาธิ รองลงมาคือด้านศีล ส่วนด้านปัญญามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำหลักการบริหารรูปแบบวิถีพุทธมาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษา โดยสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงานตามแบบวิถีพุทธ รวมทั้งใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ พร้อมทั้งธำรงรักษาพัฒนาให้บุคลากรมีศักยภาพที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา ผสมทรัพย์ (2552: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาการใช้คุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การใช้คุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาพรวมทั้ง 10 ด้าน คือ วาซวะ ศีล อวิหิงสา ขันติมัททวะ บริจาคะ อักโกธะ อวิโรธนะ ทาน และตบะ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน และสามารถนำมาอภิปรายผลรายด้านดังนี้

1.1 ด้านศีล พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในด้านศีลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ผู้บริหารมีการยอมรับในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นข้างหน้า รองลงมาคือผู้บริหารมีการรักษากายให้เรียบร้อย และผู้บริหารมีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารเป็นที่พอใจรักใคร่ของบุคลากรทั่วไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนำหลักการบริหารรูปแบบวิถีพุทธมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยมีการแสดงออกถึง การมีวินัยในการดำเนินชีวิตที่ดั่งงามต่อตนเองและผู้อื่น วางตัวที่เหมาะสมในเรื่องความประพฤติปฏิบัติ มีความเป็นผู้นำที่ดี รักษาพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีความ

ราบรื่น และประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พรหมเกษการ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2พบว่า ผู้บริหาร มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรมถือศีล 5 และปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี มีพรหมวิหาร ธรรมประจำใจ มีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ในการทำงาน มีความ เข้าใจ ที่ถูกต้องในพระรัตนตรัยนับถือและศรัทธาในพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนมีวิถีชีวิต ที่ สอดคล้องกับ หลักพุทธธรรม มีศีลธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดความเจริญ งอกงามตามหลักไตรสิกขา รู้เข้าใจ หลักการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) อยู่ในระดับ มาก

1.2 ด้านสมาธิ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบ วิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ในด้านสมาธิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการใช้สมาธิ ในการพิจารณาในการทำงานต่างๆ รองลงมาคือผู้บริหารมีจิตใจกำหนดในการทำงานให้แน่วแน่ และ ผู้บริหารมีการไม่ยินดียินร้ายสิ่งที่มากระทบต่อองค์กร ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการฝึกสมาธิอยู่ประจำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มุ่งพัฒนาจิตใจให้ เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ โดยมีการแสดงออกถึง การบริหารงานโดยยึดถืออุดมคติ มีจิตใจตั้งมั่นที่ จะพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวหน้า สามารถยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความเป็นธรรมไม่อิจฉาริษยาต่อผู้ร่วมงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นเป็นไปอย่าง ราบรื่น เป็นที่รักของบุคลากร สามารถนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ เพ็ญรุ่ง กลิ่นอยู่ (2557 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารโดยใช้ รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ด้านสมาธิ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ใน ระดับมาก เกือบทุกข้อ ยกเว้น ผู้บริหารมีการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีการฝึกทำสมาธิ และ ผู้บริหารมีการไม่ยินดียินร้ายสิ่งที่มากระทบต่อองค์กร โดยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 3.85-4.34 โดยข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารต้องมึจิตใจกำหนดในการทำงานให้แน่ว แน่ รองลงมาคือ ผู้บริหารควรมีความเมตตาไว้คำจุนผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหารมีความตั้งมั่น ของจิตให้แน่วแน่ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการไม่ยินดียินร้ายสิ่ง

ที่มากระทบต่อองค์กร ผู้บริหารมีการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีการฝึกทำสมาธิ และผู้บริหารเป็นบุคคลที่เจริญแล้วในธรรมคำสั่งสอน ตามลำดับ

1.3 ด้านปัญญา พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ในด้านปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการเพิ่มเติมปัญญอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือผู้บริหารมีการรู้จักใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผู้บริหารมีความรู้ในสิ่งที่ควรรู้ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการอบรมจิตใจและการเจริญภาวนา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร เป็นผู้มีความรู้ที่ถูกต้อง มีศักยภาพในการคิดแก้ปัญหา มีกระบวนการคิดวิเคราะห์พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า รวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาตนเองในด้านการใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของบุคลากร ก่อให้เกิดผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมรัก สดใส(2554 หน้า 130) วิจัยเรื่องการส่งเสริมการดำเนินงานจัดการศึกษา โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธมีการจัดการที่ดีเนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ให้ในตรงกับบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านศีลและด้านสมาธิไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านปัญญาพบที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระจำปี ชินดา (2552: บทคัดย่อ) ได้เสนอปริญญา นิพนธ์เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการ บริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า การใช้หลัก พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ด้านเมตตา 2. ด้านมุทิตา 3. ด้านอุเบกขา 4. ด้าน กรุณา ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อ จำแนกตามเพศในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เช่นกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe พบว่า โดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-15 ปี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านศีล ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไปมีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-15 ปี และด้านปัญญา ครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนด้านปัญญา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 10-15 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน จะมีผลต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีการวิเคราะห์แนวคิด การเข้าใจในระบบการทำงานที่ชัดเจน ความรอบคอบในการทำงาน พร้อมทั้งการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานในสถานศึกษาตามหลักการบริหารรูปแบบวิถีพุทธ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย มุกดา อุนกานนท์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้เสนอปริญญานิพนธ์เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมตามหลักพรหมวิหาร ธรรม 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 ตามการรับรู้ของผู้สอนจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ ไม่สอดคล้อง มณีรัตน์ เมียส (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ

โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูในการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธโรงเรียนจิโนรส วิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ แตกต่างกัน มีความคิดต่อการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย เรื่อง เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิถิพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารที่ต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากการเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารรูปแบบวิถิพุทธแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้เข้าใจและมีแนวทางปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ตระหนักถึงความสำคัญ และมีเจตคติที่ต่อการดำเนินงานรูปแบบวิถิพุทธ เช่น การจัดให้ครูได้รับการอบรมอย่างทั่วถึง มีการวางแผน และกำหนดนโยบาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานตามหลักการบริหารในรูปแบบวิถิพุทธ ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิถิพุทธของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นด้านปัญญามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่หมั่นฝึกฝนตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การศึกษาดูงานจากผู้บริหารท่านอื่นที่ประสบความสำเร็จจากการบริหารงานโดยใช้รูปแบบวิถิพุทธ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทางวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยที่จะนำไปสู่การกระทำที่จะนำมาซึ่งผลสำเร็จในการนำหลักการบริหารรูปแบบวิถีพุทธไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ที่ได้นำหลักการบริหารรูปแบบวิถีพุทธไปใช้ ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และ อาจเป็นแนวทางให้สถานศึกษาที่สนใจนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของคนต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาคูและผู้บริหารต่อการบริหารงานแบบการใช้หลักการบริหารรูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยรูปแบบอื่น เช่นแบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ ซึ่งเป็นการสื่อสารสองทาง ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจและตีความข้อมูลได้ง่ายขึ้นและได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

พระมหาสุทนต์ สุตสุนโน (นุราช). (2552) ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนวิถี

พุทธ ระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย สังกัดกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ พท.ม.

(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร

เพ็ญรุ่ง กลิ่นอยู่.(2557). พฤติกรรมการบริหาร โดยใช้รูปแบบวิถีพุทธของผู้บริหาร โรงเรียน

ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

เฉลิมรัก สดไสย. (2554). ศึกษาการส่งเสริมการดำเนินงานจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ

โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์(การ

บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ลัดดา ผสมทรัพย์. (2552). ศึกษาการใช้คุณธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

มณีนรัตน์ เมียส.(2554). การบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนชินรสวิทยาลัย เขตบางกอก

น้อย กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ พช.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มุกดา อนุภานนท์.(2554). การศึกษาพฤติกรรมตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ของ ผู้บริหาร
สถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17, งานนิพนธ์ปริญญา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยบูรพา

พระจำปี ชินดา.(2552). การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี, วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ศักดิ์ดา ลาวัณ. การศึกษาพฤติกรรมการบริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร,
<http://www.vcharlarn.com/vfioq/41952>. ค้นเมื่อวันที่ 20/4/2560

ครุชนวงการครู. (2554). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542,
<http://www.seal2thai.org/kru/kru012.htm> ค้นเมื่อวันที่ 20/4/2560

ฝ่ายบริหารการฝึกอบรมส่วนธรรมนิเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
(2555). รายละเอียดแนวทางการศึกษาโครงการศึกษาและพัฒนาอัตลักษณ์โรงเรียนวิถี
พุทธ ปีที่ 9 (29 ประการสู่ความเป็น โรงเรียนวิถีพุทธ).www.vitheeabuddha.com ค้นเมื่อ
18/4/2560

ไพรัช อุ่แสนสุข.สู่เส้นทางโรงเรียนวิถีพุทธ,www.moe.go.th ค้นเมื่อ 18/4/2560

คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. โรงเรียนวิถีพุทธ, www.moe.go.th ค้นเมื่อ 18/4/2560

มณฑิพย์ ทรงกิตติพิศาล.การบริหารสถานศึกษา, www.gotoknow.org ค้นเมื่อ 19/4/2560

พรนพ พุกกะพันธ์. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา,
<http://www.academia.edu> ค้นเมื่อ 19/4/2560

ธีระ รุณเจริญ. บทบาทของผู้บริหาร, www.gotoknow.org ค้นเมื่อ 19/4/2560